

RECENZE

MS Windows Server 2003 Nové funkce, upgrade, implementace

Nová verze jakéhokoliv operačního systému je dobrým důvodem k tomu, aby nakladatelé přispěli s ještě lepšími a často tlustšími knihami, jež popisují vše důkladně „od podlahy“. Naštěstí jsou zde i příležitosti pro autory a čtenáře, kteří předchozí verze znají a chtějí se dozvědět, co je oprav-

Autoři: Bohdan Cafourek, Dalibor Kačmář
Vydavatelství: Computer Press, Praha, 2003
Počet stran: 247
Doporučená cena: 295 Kč

du nového. Dále zmiňovaná kniha je skvělým soustem tohoto druhu.

Tvůrci dílka rozhodně nejsou začátečníky, a pokud se podrobně zabýváte systémy Microsoftu, něco jste z jejich dílny pravděpodobně již četli. Tato jejich knižka je jakýmsi upgradem v pravém slova smyslu: znalost předchozích verzí serverů Windows 2000 je naprosto nezbytná, neboť autoři se prostě nezabývají tématy, jež by měl správce z dřívějších znát. Pokud jste tedy nováčky na serverové platformě, zvolte raději jinou cestu.

Celý svazek je velmi hutným pojednáním o nůvkách, jež poslední serverová varianta Windows přináší. Krok za krokem narazíte na popis nových součástí, od typů serverů přes instalaci, změny v Active Directory, příkazy pro konzoli a spolupráci se staršími verzemi až po aktuální možnosti zabezpečení. Řadě témat je věnován rozsáhlý prostor: narazíte zde na detailní ukázky automatizované instalace či upgradu, důkladně se můžete seznámit s obdobnými postupy v případě Active Directory a rovněž je zde podána bezesporu jedna z nejlepších ukávek použití služeb WMIC v český psané literatuře. Podobně do hloubky je také zpracována např. problematika obnovy systému po pádu a souvisejících diagnostických režimů.

Podíl Dalibora Kačmáře je znát především v závěrečné části knihy, kde pohovořil o možnostech zabezpečení ve zcela novém běhové prostředí MS.NET. Zařazení této tematiky je rovněž naprosto logickým vyústěním postupu této technologie, jejíž znalost se stává nezbytností nejen pro programátory na současné platformě Windows.

Kniha představuje dle mého názoru špičkové dílko pro všechny profesionály, kteří přecházejí z Windows 2000 a velmi dobře je znají. Budte si jisti, že řečičky o vylepšených ikonách a tapetách zde nenajdete!

PATRIK MALINA

RECENZE

Používáme Linux Podrobný průvodce Linuxem

Nevím jak čtenář, ale autor recenze se nikdy za svou slabost k publikacím z dílny nakladatelství O'Reilly nestyděl. V případě knížky, o níž bude řeč v tuto chvíli, to platí minimálně dvojnásob, neboť se jedná o opravdu povedený kousek pro každého, kdo v Linuxu začíná a rád by pocítil pevnou půdu pod nohama.

Knižka představuje výchozí materiál pro každého začínajícího uživatele, který se hodlá seznámit s operačním systémem Linux. Pokud budete k četbě přistupovat systematicky a důsledně, uvědomíte si, že opravdu málo věcí je zde považováno za samozřejmost: autoři vše postupně podrobně objasňují a naprosto se zotožňují se čtenářem, jemuž popisovaná platforma prozatím mnoho neříká. Ani v případě, že pokročíte za polovinu či dále, nebudete mít pocit, že se výklad rapidně komplikuje a znepřehledňuje, neboť tvůrci až do konce dodrželi postup, kdy nejdříve důkladně vysvětlí „proč“ a pak názorně předvedou „jak“.

Podíváme-li se blíže na celou náplň publikace, rozpoznáme záměr autorů oslovit potenciální zájemce na pomezí skupin běžných uživatelů a mírně pokročilých správců. Čtenář má možnost nejen udělat pár základních kroků, ale stát se soběstačným administrátorem vlastního linuxového počítače. Krom kapitol o instalaci a výchozí kon-

Autoři: M. Welsh, M. K. Dalheimer, T. Dawson
Vydavatelství: Computer Press, Brno, 2003, 3. vydání
Počet stran: 659
Doporučená cena: 590 Kč

figuraci zde tedy najdeme výklad nejzákladnějších úkonů a práci s konzolí, ale dále též editaci závěrečného záznamu disku, nastavení diskových oddílů či sestavení nového jádra. Podobně zde vedle sebe leží kapitoly o základní editaci textů a obrazy i výklad použití programovacích jazyků a jim odpovídajících nástrojů. Pochopitelně nemohou chybět sítě, především konfigurace TCP/IP, použití služeb jako web a elektronická pošta, a najdete zde i zmínku o firewallch. Dnes již nezbytnými se též jeví kapitoly o grafickém rozhraní a technologii X Windows.

Knihu lze bez obav doporučit každému začátečníkovi s Linuxem. Ale pozor, pod pojmem začátečník je zde míněn spíše nadšenec s experimentálními sklony, nikoliv výhradní uživatel kancelářského balíku a grafického editoru. Pro druhou jmenovanou skupinu jsou, a to bez urážky, určeny jiné publikace.

PATRIK MALINA

RECENZE

Flash s využitím XML Tvorba dynamických webových stránek

Obě technologie, zmíněné v názvu knihy, jsou i pro zběžného znalce webu a světa PC synonymem pro moderní přístup k tvorbě internetových aplikací a práci s daty. Po publikacích o PHP, ASP či XML jako takových rozšířil nakladatel svou programátorskou knihovničku o titul, zahrnující poměrně

Autoři: Craig Swann, Greg Caines
Vydavatelství: Grada Publishing, Praha, 2003
Počet stran: 240
Doporučená cena: 299 Kč

specifickou tematiku. Samotné využití nástroje Flash firmy Macromedia a s ním souvisejících technologií je speciální disciplínou. Musíte znát odpovídající názvosloví a „programátorské“ postupy a nebát se vstupu do poměrně svérázného světa. Autoři publikace se zaměřili na poměrně zajímavou, i když dosti specifickou tematiku, jakou je propojení tvůrčích možností Flashe s potenciálem jazyka XML pro strukturovaný popis dat. Výsledkem je jakási základní učebnice tvorby aplikací, jejichž základ leží „někde“ v databázi.

Ačkoliv kniha je nakladatelem proklamována jako látka pro začínající uživatele, nenechte se zmást! Výklad si žádá dobře obeznámeného „fleaše“, jemuž navíc samotné XML není úplně cizí a semtam nějaký skript v jiném jazyce jej nepřekvapí. Zkrátka, učebnice je pro každého, kdo chce své znalosti flash technologií rozšířit o práci s datovými strukturami XML.

Počáteční čtyři kapitoly nejsou ničím překvapivým – po lehkém úvodu do XML následují první praktické kroky v podobě seznámení s pracovním prostředím a možnostmi parsování ve Flashi. Pokud se ztratíte už zde, doporučujeme dostudovat XML ještě z jiné publikace. V další části knihy již přitahuje: autoři podrobněji popisují architekturu klient-server, poukazují na využití dalších technologií (PHP, Perl atd.) a zabývají se databázovou konektivitou a optimalizací aplikací. Závěrečná část je zaměřena na tvorbu náročnějších návrhů s využitím tzv. XML socketu, jenž dovoluje sestavit víceuživatelské aplikace s komunikací v reálném čase, bez omezení protokolu HTTP.

Na to, jak speciální téma je v knize obsaženo, se jedná o přiměřeně obtížný výklad. Příklady zde najdete tak akorát a autoři nejsou extrémně struční. Ovšem znovu zdůrazňuji, nejde o příručku pro začátečníky v oboru.

PATRIK MALINA

RECENZE

Linux — administrace serveru Apache

Je s podivem, že ačkoliv webový server Apache je naprosto jedničkou ve své kategorii řešení, a to nejen na unixových systémech, do češtiny přeložených či původních publikací o něm najdete jen velmi málo. Protože se nejedná pouze o „open source hračku“, ale o profesionální systém, jež dnes najdete i v aplikačních serverech velkých firem, další přírůstek do knihovny jistě přijde vhod.

Publikace zahrnuje široce pojaté pojednání nejen o technologii Apache, ale o též o řadě obecných principů provozování webových serverů, jež je potřeba znát. Jak je z názvu patrné, vše se v tomto případě odehrává na platformě Linux, ačkoliv v knize najde spoustu použitelných informací i webmaster Apache ve Windows. Pokud však s Linuxem běžně nepracujete, praktické experimentování vám často nepůjde tak snadno, neboť jeho zběžná znalost se předpokládá. Podobně není na škodu znát základní internetové technologie, tušit, co je IP adresa a nebát se psaní skriptů. Krom pravidelných úvodních, seznamovacích odstavců v jednotlivých kapitolách je celý text hodně technologický, tedy nic pro úplného začátečníka.

Mezi hlavními částmi knihy najdeme jak problematiku pokročilé konfigurace, tak stati o provozování webových aplikací a generování dynamických stránek. Úvodní kapitoly pojednávají

Autor: Charles Aulds
Vydavatelství: Grada Publishing, Praha, 2003
Počet stran: 535
Doporučená cena: 580 Kč

o historii webu a různých srovnatelných řešeních, dále již autor přistupuje ke kompilaci zdrojových kódů, instalaci a zcela základní konfiguraci Apache. Pátá kapitola, ač nepřilíhla dlouhá, obsahuje klíčovou látku o principu fungování modulů webového serveru, a hned v následující části je pojednán neméně důležitý virtuální hosting. Náplň dalších kapitol je věnována aplikacím: přes SSL technologii přejdeme k CGI, Perlu, PHP a nasazení Javy. Další rozsáhlý oddíl je zaměřen na sledování výkonu a před koncem je zpracováno zabezpečení webové komunikace.

Z hlediska potřeb správce, který se s Apachem seznamuje, je v knize prakticky vše podstatné. Jistě, třeba pro popis dalších modulů je nutno sáhnout do další dokumentace, ale jsem rád, že autor nepodleh pokusům udělat z knihy referenční telefonní seznam. Je dobře, že převládá výklad, a ne výčet položek.

PATRIK MALINA

RECENZE

Zabezpečení sítí Cisco Autorizovaný výukový průvodce

Po úvodním titulu, věnovaném všeobecnějšímu přehledu síťových technologií Cisco, pokračuje nakladatel této knihy dalším svazkem, jenž představuje zásadní pilíř chystané kolekce, zaměřené na řešení zřejmě největšího světového dodavatele síťových řešení. Problematika bezpečnosti je nejen

Autor: Michael Wenstrom
Vydavatelství: Computer Press, Praha, 2003
Počet stran: 753
Doporučená cena: 1 490 Kč

populární, ale i velmi důležitá, a proto je chválné, že výběr padl přednostně na tuto tematiku. Koncepce publikace rozhodně není nahodilá – materiál je nedílnou součástí komplexní vzdělávací metodologie Cisco, která je směřována k dosažení certifikací této firmy, a i z toho důvodu je kniha doporučena k samostudiu vážným zájemcům. V každém případě je třeba říci, že látka není určena úplným začátečníkům: určité základní znalosti sítí jsou nezbytné, a navíc je potřeba být obeznámen s běžným ovládním produktů Cisco a tvorbou konfiguračních souborů, jež představují v některých částech knihy fundamentální látku.

Bezpečnostní problematika je v publikaci rozdělena do sedmi hlavních částí. Úvodní pojednání je zaměřeno na koncepční otázky, zahrnuje je vyhodnocení rizik a postupy tvorby bezpečnostních politik, avšak další oddíly jsou již těsně spjatý s implementací v zařízeních Cisco. Část druhá je věnována zabezpečení přístupu vytáčenou linkou a zahrnuje řešení jako RADIUS či TACACS, v následující stati je řešena konfigurace přístupových směrovačů, a vzápětí narazíte na detailní popis konfigurace firewallů PIX. Druhá část knihy se neobejde bez významu šifrování a nosným tématem je zabezpečení virtuálních privátních sítí pomocí protokolu IPSec. Velmi důležitým studijním materiálem jsou pak přílohy, kde najdete především ukázkové případové studie.

Mezi přednosti knihy patří hloubka rozpracování látky – bezpečnostní technologie a konfigurační postupy jsou vysvětleny podrobně a dovolují proniknout k jemným podrobnostem. Další výhodou je bohatý doprovod ve formě názorných ilustrací, příkladů a konkrétních výpisů konfigurací. Pokud se věnujete Cisco řešením a nemáte knihu v originále, pak nemá cenu váhat. Jen budete muset opravdu hodně zaplatit.

PATRIK MALINA

RECENZE

Windows Server 2003

Pokud bychom o některém z autorů knih o operačním systému Windows měli říci, že je na tuземské poměry nestorem, pak to bezesporu bude Michal Osif. Jeho knihy jsou s námi od dob verzí 3.11, a ani nové Windows Servery 2003 pochopitelně nemohly ujít jeho psaveckému zaujetí. Výsledkem je první svazek, jenž bude zřejmě záhy následován minimálně jedním pokračováním s pokročilými tématy.

Osif pojal věc nesmírně důkladně a koncipoval knihu tak, že je velmi srozumitelná a maximálně vhodná i pro správce-záčičky, kteří nikdy nepracovali ani třeba se servery Windows 2000. Veškeré části operačního systému, jejichž zvládnutí patří k základní administrátorské výbavě, jsou vloženy důkladně a názorně: máte možnost se precizně seznámit s instalací interaktivní i automatizované, jste provedeni panoptikem Ovládacích panelů, konfiguračními parametry síťových rozhraní či správou tiskových služeb. Dále autor předkládá např. novinky ve Správci úloh, podrobný popis služeb (Services), nechýbí postupy pro monitorování činnosti a zásahy do databáze Registry. Až zcela v závěru knihy je zpracováno téma Active Directory, a to v podstatě pouze jediná jeho část – správa uživatelského účtu, a opravdu pouze náznakem správa bezpečnostních skupin. Autor si evidentně tyto záležitosti schovává do dalšího svazku.

Autor: Michal Osif
Vydavatelství: Grada Publishing, Praha, 2003
Počet stran: 623
Doporučená cena: 599 Kč

Podíváme-li se na knihu z jiného úhlu, je třeba říci, že pro zkušeného správce, znalého Windows 2000, bude již po letmém prolistování zklamáním. Poměr aktuálních novinek a věcí, jež jsou zcela shodné či nebezpečně podobné dřívějším publikacím, je dosti nerovný. Rozhodně zde nenarazíte na pokročilá správcovská témata, jako jsou různé serverové síťové služby (DNS, DHCP atd.), a na podrobná zákoutí Active Directory zapomeňte.

Kniha je velmi pěkným výchozím materiálem pro začínající správce, rekrutující se z řad pokročilých uživatelů Windows, kteří dosud systém podrobněji nezkoukali. Jste-li profesionály na platformě Windows 2000 a zajímají vás novinky, sáhněte jinam, neboť jejich koncentrace je zde povážlivě nízká. Výše popsaná cílová skupina však bude mít důvod ke spokojenosti.

PATRIK MALINA